ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
7000 ул.”В.Търново”19;п.к. 198 ☎ ДИРЕКТОР 082 834 485
e-mail: info-1806102@edu.mon.bg ☎ СЧЕТОВОДИТЕЛ: 0876 600225

# ПРАВИЛНИК

# ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

**в**

## ОУ„Любен Каравелов” - гр. Русе

Правилникът е приет от педагогическия съвет на 08.09.2026 г. с протокол №11 (съгласно чл.263, ал.1, т.17/ на основание чл.28, ал.1, т.2 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл. чл. 31, ал. 1, т .2 и т. 34 от Наредба №15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти) и утвърден със Заповед № 641/14.09.2026 г

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
7000 ул.”В.Търново”19;п.к. 198 ☎ ДИРЕКТОР 082 834 485
e-mail: info-1806102@edu.mon.bg ☎ СЧЕТОВОДИТЕЛ: 0876 600225

# ГЛАВА ПЪРВА
# ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се определят основните безопасни изисквания, които трябва да се осигуряват и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност в ОУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ, за да се предотвратят трудови злополуки и заболявания на учениците и учителите и служителите в процеса на теоретичното обучение, при извънучилищни дейности, при организирано придвижване на ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства и др.
Правилникът се издава на основание „Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите” издадена от Министерството на вътрешните работи и Министерството на инвестиционното проектиране, Обн. ДВ, бр.89 от 28 Октомври 2014 г., попр. ДВ, бр. 105 от 2014 г.

Чл. 2. По смисъл в термина „безопасни условия на възпитание, обучение и труд” се включват и хигиенните условия, и противопожарната охрана.

Чл.3. Правилникът е задължителен за всички участници в учебно-възпитателния процес и трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасните условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 4. Освен изискванията на този правилник, трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност.

## Раздел I: Област и ред за прилагане на правилника

Чл. 5. Въвеждане в експлоатация на сградата на ОУ “ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
Разрешение за въвеждане в експлоатация – Акт № 1023/28.01.1997 г.

1. Осъществявана основна дейност – учебна.

Чл. 6. Територия на просветното звено

1. Разположение на сградата:

ОУ „Любен Каравелов” ползва 1493 кв.м от имот 63427.2.755 (в идеални части). Откритият двор в имота, по-голямата си част е предоставен за управление на ПГ по облекло с акт за държавна собственост, но двете училища го ползват съвместно.

Училището се помещава в двукорпусна масивна сграда, построена и въведен в експлоатация 1981 г. - основен учебен корпус и физкултурен салон, като двата корпуса са свързани помежду си. Тип строителство съгласно чл. 123 от Наредба № 5 от 21.05.2001 г. - Обществена сграда, монолитно строителство.

Основният учебен корпус е монолитна четириетажна сграда - три основни етажа и един приземен , застроена площ 550 кв.м.

На полуподземния етаж са разположени четири учебни стаи, два компютърни кабинета, три склада, помещение за архив, бюфет, санитарни помещения и котелно помещение.

Първи етаж - състои се от четири учебни стаи, два кабинета на двамата заместник-директори УД, фоайе, медицински кабинет, две съблекални за физическо, стая на помощния персонал и един склад, санитарни помещения.

Втори етаж - състои се от шест учебни стаи, директорски кабинет, кабинет на ЗАС, учителска стая, сервизни помещения.

Трети етаж - състои се от пет учебни стаи, кабинет заместник-директор АСД и главен счетоводител, санитарни помещения.

Подпокривно пространство представлява въздушна възглавница, не се използва с учебна или друга цел.

На първия етаж е разположен физкултурен салон, а на втория - учителската стая.

На територията на ОУ „Любен Каравелов” няма колективно средство за защита. В сутерена на училището е имало помещение, което е било предназначено за противорадиационно укритие, но от години е с променено предназначение - в момента е компютърен кабинет. Помещението е оборудвано с вентилационна система, херметичната врата е заменена с обикновена. При необходимост помещението може да се ползва за временно укриване на ученици.

**Раздел II: Задължения, отговорности и права на длъжностните лица и учащите се за осигуряване и спазване на безопасни и здравословни условия и правила на възпитание, обучение и труд.**

Чл.7. Задълженията, отговорностите и правата по този правилник се вписват като анекс към длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси съгласно чл. 3 от ПМС № 9/17.01.1995 година.

Чл.8 ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА **ДИРЕКТОРА**:

1. Разработва Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд, който се утвърждава в началото на учебната година.
2. Организира запознаването на учениците, персонала и родителите с Правилника в началото на всяка учебна година и го актуализира при промяна на нормативната уредба, структурата на работните и учебни места, при нови учебни дейности, нови технологии, нови методики;
3. Разработва и утвърждава не по-късно от началото на учебната година „План за защита при бледствия”. Директорът запознава всички длъжностни лица и ученици с плана срещу подпис /ПМС №18-23.01.1998 г.,ДВ, бр.13/98г./ /Приложение № 1 - включва План за защита при бедствия/.
4. Осигурява пожарната безопасност чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби, предписания. Един път през учебната година осигурява провеждане на тренировки за действия при евакуация /пожар, аварии, бедствия, терористични актове/;
5. Организира учредяването и осигурява обучение на комитет /група/ по условия на труд в ОУ „Любен Каравелов” – /Приложение № 2 - включва Заповед за поименно определяне на представителите на КУТ, подлежащи на обучение/.
6. Утвърждава и изпълнява програма за оценка на риска, като прилага методика за оценка на риска, според утвърденото за системата на средното образование „Помагало за оценка на риска, 2002 г.” /Приложение № 3 - включва Заповед за утвърждаване и изпълняване Програмата за оценка на риска/.
7. Осигуряват обслужване на своите работници и служители от служби по трудова медицина /Приложение № 4 - включва копие от договор между работодателя и съответната СТМ/.
8. Утвърждава програма за предприетите мерки, определени срокове и отговорни лица за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска, както и начина на контрол за изпълнение на тези мерки, не по-късно от началото на учебната година /Приложение № 5 -

включва Заповед за утвърждаване на програма за предприетите мерки със съответните срокове и отговорни лица/.

9. Осигурява задължителни периодични медицински прегледи на работещите и контрол на личната хигиена на учащите се /Приложение № 6 - включва Заповед за преминаване на периодични медицински прегледи съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗЗБУТ, чл. 287, ал.1 от КТ и чл. 8 от Наредба № 3/28.02.1987 год. на МЗ за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците и служителите/.

10. Осигурява подходящо обучение по ЗБУТ, в съответствие със спецификата на всяко работно място и професия, контролира началните и периодични инструктажи по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност на персонала и учещите се.

11. Задължително установява, разследва, регистрира и отчита всяка станала трудова злополука и известните му случаи на професионални заболявания по ред и начин, определен с отделен нормативен акт. При разследването задължително кани представители на работниците и служителите от КУТ и на синдикалните организации. Поддържа регистър на трудовите злополуки.

12. Разработва и утвърждава списък на работните места и видовете работи, за които на персонала и учениците се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, като определя вида, сроковете за износване и условията за използването им

13. Осигурява безопасна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи, изпитвания на енергийните съоръжения.

14. Проучва, планира необходимостта и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТ пред финансовите органи.

15. Осигурява здравословни и безопасни условия на труд както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места. Тези задължения важат и при организирането и провеждането на обучение във всички видове учебни заведения, организации и звена за повишаване на професионалната квалификация.

16. Носи отговорност за изпълнението на задълженията си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, независимо дали тази дейност се осъществява от негов орган или е възложена на други компетентни служби или лица.

17. При осъществяване на дейността си работодателят е длъжен да се съобразява с изискванията на Закон за здравословни и безопасни условия на труд и поднормативните актове и документи към него.

18. В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки съгласно КТ.

19. Осъществява взаимодействие и координация с органите на МТСП, МЗ, МВР, МОН, отраслови министерства и ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасните и здравословни условия на възпитание, обучение и труд.

20. Незабавно уведомява РУО – Русе, ТП на НОИ и Областната инспекция по труда в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.

21. Задължително информира РУО – Русе и министъра на образованието и науката при настъпило ПТП с дете или ученик, в срок от 24 часа – при смъртен случай, в срок до 3 дни – при нараняване.

22. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в повереното му просветно звено.

23. Планира и провежда постоянна политика по здравословни и безопасни условия на труд /Система за управление на здравето и безопасността при работа – СУЗБР/, която да е в съответствие с целите на приетата в тази област политика в Република България и с изискванията на Европейския съюз.
24. Ежегодно докладва на педагогическия съвет състоянието по БУВОТ, причините, довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняване на нередностите.
25. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

Чл. 9. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА **ЗАМЕСТНИК-ДИРЕКТОРА**

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
2. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
3. Спазва указанията по охрана на труда.
4. Не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

Чл. 10 . 1. Изпълнява заедно с директора целия обем от задължения, свързани с организирането, ръководството и управлението на дейностите по охраната на труда в процеса на учебната и производствена практика с учащите.
2. Осигурява изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните машини, апарати, съоръжения, за учебните кабинети, лаборатории и работилници, съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липсата на трудови навици.
3. Изисква от учителите по физика, химия, електротехника, технологии и предприемачество, физическо възпитание и водещите упражнения в кабинети или лаборатории да поставят на видни места инструкции за безопасна работа.
4. Съдейства и контролира за редовното и правилно провеждане на инструктажите и обучението за безопасна работа.
5. Създава условия /чрез пълното обезопасяване на машините, уредите, съоръженията/ и осигурява спазване по работните места на нормативните изисквания за безопасна работа. Спира от работа необезопасените според действащите правилници машини, уреди и съоръжения.
6. Съвместно с медицинското лице да извършва периодичен контрол в учебните кабинети, работилници, лаборатории, физкултурни салони на санитарно-хигиенното състояние на учебните и работни места, на правилното действие на отоплението, осветлението, шума, физическото натоварване, ползването на работно облекло и ЛПС, продължителността на учебния работен ден и др.
7. Следи за наличността и изправността на противопожарните уреди и не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар.
8. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения и електрическите инсталации и уреди и за спазване на противопожарните норми.
9. Организира обучение по противопожарни знания и подготовка на учениците и персонала на училището.

10. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
11. Представител е на КУТ в училище и като такъв спазва разпоредбите на ЗЗБУТ.

Чл. 11. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **ЛИЦЕТО, ОСИГУРЯВАЩО КООРДИНАЦИЯ И КОНТРОЛ ПО БЕЗОПАСНИТЕ И ЗДРАВОСЛОВНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД**

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
2. Осъществява от името на директора координация и контрол в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците.
3. Провежда началния и периодичните инструктажи с учители, служители и обслужващ персонал.
4. Регистрира инструктажите в Книги за инструктаж.
5. Разработва Програми за провеждане на начален инструктаж.
6. Участва в разработването на инструкциите за безопасна работа в помещенията.
7. Представител е на Комитета по условия на труд в просветното звено и като такъв спазва разпоредбите на ЗЗБУТ.
8. Участва заедно с медицинското лице, под ръководството на директора, в извършването на периодичния контрол на санитарно-хигиенното състояние във всички помещения.
9. Участва в разследването на трудовите злополуки
10. Периодично информира директора за състоянието на условията в учебното заведение и за хода на изпълнение на поставените задачи, заповеди и предписания.
11. Дава предложение за подобряване условията на труд.
12. Следи за изправността и наличността на ПП съоръжение.
13. Следи за състоянието на проходите за евакуация.
14. Ежегодно посещава курсове за опресняване на знанията си по БУВОТ.
15. Съхранява възложената му със заповед от директора документация по БУВОТ и периодично актуализира същата при необходимост.
16. Проучват офертите на Службите по трудова медицина и участват при оценката на риска н просветното звено.
17. Задължително организира и участва при разработването на вътрешните правила за осигуряване на безопасните и здравословни условия на труд – Правилник по БУВОТ, планове, инструкции, като за целта проучва нормативната уредба и предлага на директора тези документи, имащи отношение към дейността.
18. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него в присъствието на ученици.
19. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
20. Да спазва указанията по охрана на труда.

Чл. 12. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛ – **ПСИХОЛОГ:**

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия, индивидуалните занимания и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.

2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.
3 Да проявява взискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.
4 Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.
5. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
6. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.

7. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
8. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
9. Да проветрява помещенията през междучасията.
10. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
11. Да спазва указанията по охрана на труда.

Чл. 13 ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА **НАЧАЛЕН УЧИТЕЛ**, **УЧИТЕЛ ПО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ:**
1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.
2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.
3. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с машините, материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.
4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
5. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за безопасност на движението по пътищата и за охраната на труда при работа с материали и в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота им.
6. В края на последния час за деня провежда „Петминутка”, след което извежда децата и учениците извън училище и изчаква разотиването им.
7. Определя за всеки ученик от първи и втори клас, съвместно с родителите му, най-безопасният път от дома до училището и обратно. Препоръчва на учениците от трети клас да спазват безопасни маршрути за придвижване.

8. Да проявява взискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.
9. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.

10. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.
11. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
12. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
13. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
14. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
15. Да проветрява помещенията през междучасията.
16. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
17. Да спазва указанията по охрана на труда.
18. В края на последния час за деня провежда „Петминутка” по БДП.

Чл. 14. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛ ПО ИНФОРМАТИКА И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ /РЪКОВОДИТЕЛ НАПРАВЛЕНИЕ ИКТ/**

1. Инструктира учениците за техниката на безопасност при работа с компютърната техника.
2. Диагностицира и предприема действия за отстраняване на възникналите технически проблеми с компютрите, комуникационните устройства, както за инсталиране и обновяване на програмното осигуряване.
3. Отговаря за правилното съхранение и наличността на оборудването в компютърната зала.
4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
5. Да постави на видно място инструкция за безопасна работа с компютрите.
6. Преди започване на работа да провери внимателно състоянието на техниката в компютърната зала и постоянно да съблюдава мерките за сигурност.
7. Да проявява взискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.
8. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.
9. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.
10. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
11. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
12. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ чрез медиинското лице в училище и да уведоми незабавно директора на училището.
13. Да не допуска оставане на ученици в компютърната зала без присъствие на учител.
14. В края на последния учебен час за деня провежда „Петминутка” по БДП, след което проследява напускането на ученици от кабинета.
15. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

16. Да проветрява залата през междучасията.
17. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
18. Да спазва указанията по охрана на труда.

Чл.15. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛИТЕ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО В КАБИНЕТИ ПО ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ФИЗИКА И АСТРОНОМИЯ**.

1. Преди започване на всяко лабораторно упражнение учителят да проведе необходимия инструктаж по БУТ и по ППО с учениците и да го регистрира в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи.
2. Да постави на видно и достъпно за четене място инструкция за безопасна работа.
3. Да проверява изправността на уредите, инструментите, материалите, с които ще се провеждат опити.
4. Да обучи учениците в правилно и безопасно боравене с приборите, инструментите, материалите.
5. През време на работа в кабинета да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали.
6. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните занятия.
7. Строго да спазва нормативните документи за допустимото количество материали и условията, които могат да се съхраняват в кабинета.
8. Да не допуска оставане на ученици в кабинета без присъствието на учител.
9. В случай на злополука да вземе спешни мерки за оказване на първа помощ и да уведоми директора на училището.
10. Да познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ОУ „Любен Каравелов“, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
11. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
12. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
13. Да спазва указанията по охрана на труда.
14. Да проветрява помещенията през междучасията.
15. В края на последния час за деня провежда „Петминутка” по БДП.

ЧЛ. 16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ **НА УЧИТЕЛ ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО:**

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ОУ „Любен Каравелов“„ както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
2. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
3. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
4. Да спазва указанията по охрана на труда.

5. Да познава изискванията за безопасна работа и да знае как се използват машините, уредите, инструментите, съоръженията и приспособленията в поверените му работилници и кабинети.
6. Да осигурява подреждане на оборудването по най-безопасен за учениците и него начин.
7. Да провежда инструктаж с учениците в началото на всеки раздел или дейност.
8. Да запознава учениците с възможните последици при неспазване на изискванията.
9. Да включва или изключва машините и съоръженията от електрическата мрежа при съблюдаване мерките за сигурност.
10. Да обучава учениците на правилна и безопасна работа.
11. Преди започване на часовете по технологии и предприемачество внимателно да провери всяко работно място, оборудването и инструментите. В случай на неизправности, да не разрешава работа с тях.
12. През време на работа да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и начина, по който ползват инструментите, да оказва помощ и дава съответните препоръки и напътствия.
13. Да знае във всеки един момент местопребиваването на всеки ученик от групата и каква работа извършва.
14. Да дава ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащите нормативни документи.
15. Да следи спазването на режима на работа и почивка с учениците.
16. Да проветрява помещенията през междучасията.
17. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, да се придържа изцяло към задълженията им по учебна програма.
18. Да създава навици в учениците те сами преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
19. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
20. Да не допуска оставане на ученици в работилниците и кабинетите без присъствие на учител.
21. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
22. В края на последния учебен час за деня провежда „Петминутка” по БДП.

Чл.17 ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ**:

1. Ежедневно, преди започване на занятия по физкултура да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.
2. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от злополука.
3. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията.
4. При хвърляне на уреди да съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.
5. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи.

6. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположението на уредите и др.
7. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
8. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
9. Да спазва указанията по охрана на труда.
10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на ОУ „Любен Каравелов“.
11. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност при сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.
12. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние.
13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
14. Да проветрява салона през междучасията.
15. В края на последния учебен час за деня провежда „Петминутка” по БДП.

ЧЛ. 18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛ ПО МУЗИКА И ИИ**

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.
2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.
3. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с машините, материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.
4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
5. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за безопасност на движението по пътищата и за охраната на труда при работа с материали и в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота им.
6. Да спазва указанията по охрана на труда.
7. В края на последния учебен час за деня провежда „Петминутка” по БДП.
8. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
9. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

Чл. 19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛИТЕ ЦОУД**:

1. Да дежурят в рамките на работното си време по график, утвърден от директора.
2. Да не пушат и да не употребяват алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
3. Да опазват живота и здравето на учениците по време на занятия и при организирани училищни и извънучилищни мероприятия.

4. Да формират в учениците етични навици и взаимоотношения.
5. Да организират отдиха и заниманията по интереси в групите.
6. Да носят пълна отговорност за състоянието на материалната база, която ползва в процеса на работа.
7. Да спазват задълженията си по длъжностна характеристика и професионалните си задължения.
8. Системно да се информират за поведението и успеваемостта на проблемните ученици.
9. Да формират у учениците хигиенни, културни и трудови навици и умения за здравословен начин на живот.
10. Да работят за възпитаване на учениците в ред и дисциплина, в уважение на националните ценности и символи.
11. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
12. Да спазва указанията по охрана на труда.
13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
14. В случай на злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведомят директора на ОУ „Любен Каравелов“.
15. В края на последния час за деня провежда „Петминутка” по БДП.

Чл.20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗВЪН УЧИЛИЩНИ МЕРОПРИЯТИЯ**

1. При провеждане на екскурзия изготвят списък със съдържанието на инструктажа, като учениците се подписват,
2. Присъстват през цялото време с класа/групата, за която отговарят при провеждане на мероприятията, следят за спазване на реда и всички изисквания за безопасност.
3. По време на класни и училищни мероприятия съблюдава:
- да не се ползва светлинни ефекти, които могат да причиняват пожар;
- да не се гаси напълно осветлението в помещението;
- разполагането на маси и столове да не затруднява бързото напускане на помещението;
- украсяването на елхати и др. с елекречески лампички и гирлянди да се извършва само от правоспособен ел.техник, ако се използва ел. украса.
4. При придвижване по улиците да се спазват установените правила, да не се създава опасност и пречка на движението.
5. Ръководителите на различните форми на организиран отдих и туризъм, медицинският, педагогическият и останалият обслужващ персонал носят ЛИЧНА ОТГОВОРНОСТ за живота и здравето на децата и учениците от момента на поемането им в сборния пункт, по време на отдиха и до връщането им при родителите или настойниците.
6. Да не пушат и да не употребяват алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
7. В случай на злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведомят директора на ОУ „Любен Каравелов ”.

Чл.21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧЕНИЦИТЕ**

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
7000 ул.”В.Търново”19;п.к. 198 ☎ ДИРЕКТОР 082 834 485
e-mail: info-1806102@edu.mon.bg ☎ СЧЕТОВОДИТЕЛ: 0876 600225

1. При придвижване от дома до училище и обратно всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
2. Придвижването по коридорите и стълбището в училищната сграда става само от дясно.
3. Забранява се учениците да тичат, скачат и се боричкат в класните стаи и коридори.
4. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание и спорт.
5. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците да изслушват инструктажа и всички обяснения на учителя и стриктно да спазват указанията му.
6. Категорично се забранява да пипат счупени електически ключове и контакти. При откриване на повредени или счупени ключове и контакти са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство.
7. Строго да спазват разпоредбите по безопасност, хигиена на труда и пожаробезопасност.
8. Да не пушат и да не употребяват алкохол и други упойващи вещества.

Чл.22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧЕНИЦИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ЛАБОРАТОРНИ УПРАЖНЕНИЯ.**

1. Да изслушват внимателно инструктажа на учителя за правилно и безопасно провеждане на опитите.
2. Да удостоверят с подпис в тетрадката за инструктаж своята информираност относно правилата за безопасна работа.
3. При необходимос да ползват задължително работно облекло, ЛПС и други материали, апарати, уреди, обезпечаващи безопасна работа.
4. При провеждане на опита да изпълняват изискванията за безопасност.
5. Преди напускане на кабинета да предават на учителя всички получени материали, уреди, инструменти и да подреждат и почистват работното си място.
6. При злополука да уведомят учителя и да окажат помощ на пострадалия.
7. НА УЧЕНИЦИТЕ СЕ ЗАБРАНЯВА самоволно да извършват дейности, които не са свързани с възложените задачи.
8. НА УЧЕНИЦИТЕ СЕ ЗАБРАНЯВА да извършват ремонти по уредите, инсталациите и съоръженията.

Чл.23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ:**

1. Използва правилно работното оборудване.
2. Информира незабавно директора или председателя на Комитета по условия на труд за всяка възникнала обстановка при работа, която може да представлява опасност за здравето и за всички неизправности по оборудването
3. Съдейства на директора и на председателя на Комитета по условия на труд при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.
4. Почиства редовно работното си място и работното оборудване в съответствие с хигиенните и технологични изисквания

5. Ако временно отстрани средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, монтаж, профилактика и др., е длъжен да го възстанови незабавно или да предприеме други защитни мерки със същата ефективност.
6. Да поддържа и повишава знанията и квалификацията си по безопасни условия на труд.
7. Да познава и спазва разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
8. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
9. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
10. Да спазва указанията по охрана на труда.
11. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.
12. Да изключва климатиците и другите ползвани ел. уреди при напускане на помещението и в края на работния ден.

Чл.24 ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **ЗАС**

1. Да организира работата за изпълнение и спазване на предварителната и последваща дейност по приложение на трудовото законодателство.
2. Да оформя актове за трудови злополуки при отсъствие на лице, натоварено за това.
3. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
4. Да носи отговорност за нормалната работа на техническите средства, които използва в пряката си работа.
5. При нарушаване на трудовата дисциплина носи дисциплинарна отговорност.
6. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
7. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
8. Да спазва указанията по охрана на труда.
9. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на ОУ „Любен Каравелов“.
10. Да изключва климатиците и другите ползвани ел. уреди при напускане на помещението и в края на работния ден.

Чл. 25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **„ПОРТИЕР”**

1. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
2. Да спазва указанията по охрана на труда.

3. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
4. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
5. Да спазва установеният за учебното заведение пропусквателен режим.
6. При съмнения и възникнали проблеми по време на работа незабавно да уведомява директора или други компетентни органи.
7. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.
8. Не допуска влизането и паркирането на МПС на територията на училището с изключение на определените със заповед от директора.
9. След работно време има задължение да извърши оглед на двора на училището и заключва входните врати на сградата.
10. Да изключва климатиците и другите ползвани ел. уреди при напускане на помещението и в края на работния ден.

Чл. 26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **ОГНЯР**

1. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
2. Да спазва указанията по охрана на труда.
3. Да познава и спазва разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
4. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
5. При възникнала необходимост или подаден сигнал от страна на учител, служител или ученик, след съгласуване с лицето член на ръководството на училището, да се отзове и отстрани по компетентност повредата или опасността.
6. Да ползва работно облекло и предпазни средства по време на работа.
7. Да подържа инструментите в обезопасени и в изправност. При проблеми, свързани със състоянието им да информира домакина.
8. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на ОУ „Любен Каравелов“.
9. Да изключва всички ползвани ел. уреди при напускане на помещението, в края на работния ден и при напускане да извърши оглед на коридорите в сутерена на сградата.

Чл. 27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **ЧИСТАЧ**

1. Да почиства праха всекидневно в класните стаи и кабинети, в административните помещения, във физкултурния салон.

2. Да мие коридорите, стълбищата и сервизните помещения по време на учебни часове и след приключване на учебните занятия.
3. Да почиства ежедневно двора и района на училището от смет.
4. Да почиства ежеседмично цоклите, вратите и прозорците.
5. Да се грижи за цветята в определеният му район.
6. Да опазва материалната база и повереният му инвентар.
7. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
8. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
9. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
10. Да спазва указанията по охрана на труда.
11. Да проветрява учебните стаи и коридорите.
12. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на ОУ „Любен Каравелов“ – Русе.
13. Да изключва климатиците ви другите ползвани ел. уреди при напускане на помещението и в края на работния ден.

## ГЛАВА ВТОРА
## УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВОСЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

### РАЗДЕЛ I

1. Изисквания към машините, съоръженията, дейностите и работните места за безопасна работа.

Чл.28. Всички машини, съоръжения и работни места да бъдат обезопасени срещу опасности като:

1. механично въздействие /увреждане/ – механично обезопасени;
2. въздействие /поражение/ от електрически ток - електрообезопасени ;
3. възможност за предизвикване на пожар и взрив – пожаро- и взривообезопасени;
4. въздействие на ниска или висока повърхностна температура;
5. отделяне на вредни вещества /газове, пари, аерозоли/ и влага във въздуха на работната зона.
6. нарушаване на микроклимата;
7. въздействие на шум и вибрации и др.

Чл.32. Задължения на лицата, ангажирани с обучението на учениците в кабинетите по Технологии и предприемачество и техника и експлоатацията на машините в работилниците са:

1. Учителят по технологии и предприемачество, който отговаря и за на машинно отделение, да окачи на видно и удобно за четене място инструкция за безопасна работа.
2. Да окачи на видно и удобно за четене място инструкция за безопасна работа на всяка машина, намираща се в работилницата, за която отговаря.
3. Учителят ежедневно, преди започване на часовете по технологии и предприемачество, да проверява състоянието на машините и съоръженията, блокиращите и сигнални устройства, пускови и спиращи механизми, състоянието на режещи и други

инструменти /здравина, заточване, закрепване, балансиране/, наличието и закрепването на предпазните устройства.
4. В края на работния ден всички отговорници /по работилници да изключват машините от електрическата мрежа.

Чл.29 **ЗАБРАНЯВА СЕ:**
1. Извършването от ученици на каквито и да са ремонти по машините, електроинсталациите, електронагревателните уреди, включително подмяна на електрическите крушки.
2. Посещение на ученици в работилниците, с изключение на тези, имащи часове по технологии и педприемачество.

II.Технически средства за осигуряване механичното обезопасяване на машините и съоръженията

Чл.30. За механично обезопасяване на машините, съоръженията и работните места да се използват:
1. ограждащи устройства за предпазване от съприкосновение с движещи се и въртящи се части;
2. блокировки, предпазни и ограничителни устройства;
3. сигнализация за опасност.

III. Изисквания за безопасност при експлоатация на електрически уредби, съоръжения, инсталации.

Чл.31. Електрическите инсталации, уредби, съоръжения се изпълняват така, че да не е възможно попадане на човешкото тяло или част от него в електрическа верига с параметри, застрашаващи, здравето и живота. Същите по устройство и изпълнение следва да отговарят на Правилника за устройство на електрически уредби /ПУЕУ/, на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специфичните условия за експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт.

Чл.32. При необходимост да се вземат допълнителни технически и организационни мерки, включително и използване на средства за индивидуална защита.

Чл.33. За защита срещу директен допир да се осъществява:
1. разполагане на частите под напрежение на безопасно разстояние;
2. защитни прегради и ограждения;
3. защитни блокировки.

Чл.34. За защита срещу индиректен допир в мрежите с директно заземен звезден център да се осъществяват мероприятия като зануляване, защитно заземяване, защитно изолиране, защитно разделяне /раздел 4 на БДС 14902-79 и ПУЕУ –гл.17, раздел 8/.

Чл. 35. Електрическите части на машините, съоръженията, уредбите, инструментите и инсталациите да се изпълняват в съответствие с изискванията за пожарообезопасност на зоната, в която се намират.

Чл. 36. За предпазване на ел.уредбите от прекомерно повишаване силата на тока, което може да предизвика късо съединение и пожар, следва да се монтират стапящи се предпазители и автомати за изключване.

**РАЗДЕЛ II**

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
7000 ул.”В.Търново”19;п.к. 198 ☎ ДИРЕКТОР 082 834 485
e-mail: info-1806102@edu.mon.bg ☎ СЧЕТОВОДИТЕЛ: 0876 600225

**Хигиенни и здравословни изисквания за работните места на учениците**

1. Общи изисквания

Основните изисквания по хигиена на труда са регламентирани в Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

Чл. 37. За учебни кабинети, лаборатории, работилници за учениците се осигуряват подходящи помещения. За тази цел да не се използват тавански или избени помещения.

Чл. 38. Помещенията се оцветяват в меки и светли тонове /чл.25,26,27 от Наредба №7/.

Чл. 39. Помещенията да бъдат чисти и приветливи, достатъчни по брой, площ и обем /чл.24 и 25 от Наредба № 7/.

Чл. 40. Помещенията се обзавеждат с подходяща училищна мебел, отговаряща на ергономичните изисквания на Наредба № 6 от26.11.2003 г./ДВ,бр.109 от 2003 г/.

2. Хигиена на труда РАБОТНА СРЕДА

2.1. Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха, отопление и вентилация

Чл. 41. Температурата и относителната влажност в работните помещения следва да бъде в нормите, посочени от чл.82,84,87,88,89 от Наредба № 7 от 23.09.1999г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и

при използване на работното оборудване и Наредба № РД-07-3 от 18 юли 2014 г. за минималните изисквания за микроклимата на работните места и БДС14776-87.

Чл. 42. Вентилацията и отоплението да бъдат в съответствие с изискванията на раздели Втори и Четвърти на Глава V от Наредба № 7.

Чл. 43. За всяка вентилационна инсталация следва да има заведено досие, съдържащо технически параметри, резултати от изпитвания и измервания и инструкции за безопасна експлоатация и ремонт /чл.170, ал.1 от Наредба № 7/.

2.2. Естествено и изкуствено осветление

Чл. 44. В работните помещения се осигурява естествено и изкуствено осветление /чл.74 от Нар.№ 7/.Осветеността да е съобразена с извършваната работа в помещението /чл.75,78,80 от Нар. № 7/.

- класни стаи, аудитории, лаборатории:

средата на дъската – 500 лукса
на работната маса, чина – 300 лукса

- кабинет по техническо чертане, конструиране: на дъската – 300 лукса

на работната маса, чина – 500 лукса

- ученическа работилница по дървообработване – 300 лукса
- стаи на преподавателите – 200 лукса
- физкултурен салон, на пода – 200 лукса
- шлосерска работилница – 200 лукса.

След извършената оценка на риска в просветното звено, показателите за осветление са:

- Предстои ново измерване.

2.3. Шум и вибрации

Чл. 45. Шумът и вибрациите от машините, съоръженията да не надвишават установените норми. Допустимата продължителност на пребиваване на ученици над 15-годишна възраст за една смяна в условията на шумово въздействие с ниво на шума над 70 дБ”А” е съобразено с нормите, посочени в Наредба № 15 /ДВ, бр.54 от1999г./, като се осигуряват почивки извън работното помещение.
Времето за почивки се включва в учебното време.

Чл. 46. При ползване на ЛПС за защита от шум /вътрешни или външни антифони/ задължително се осигурява почивка от 10-15 минути без антифони, в тихи помещения, след всеки час пребиваване на работното място. Продължителността на почивките се включва в работното време.

Чл. 47. Не се допуска и трудова дейност на ученици.

2.4. Вредни вещества

Чл. 48. Не се допуска във всички форми на трудова дейност лица до 18-годишна възраст да работят или престояват в среда с наличие на вредни вещества във въздуха над пределно допустимите концентрации /ПДК/.

.

2.5. Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета

Чл. 49. На ученици до 18-годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с йонизиращи лъчения и канцерогенни вещества, както и такива, при които има контакт с нейонизираща радиация /електромагнитни полета/ с наднормени нива /БДС 4525-78/.

2.6. Физическо натоварване

Чл. 50. Режимът на труд и почивка да е съобразен с Наредбата за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа /ДВ, бр.54 от 1999 г./.

Чл. 51. В средата на работния ден се осигурява почивка от 15-20 минути /освен обедната/, която влиза в работното време.

2.7. Водоснабдяване и канализация

Чл. 52. ОУ “Любен Каравелов” се осигурява с водоснабдителна, канализационна и пречиствателна мрежи за питейно-битови и санитарни нужди, отговарящи на санитарно-хигиенните норми. Територията на ОУ „Л. Каравелов“ /кабинети, работилници, помещения за санитарно-битово обслужване/ следва да се поддържа чиста.

2.8. Санитарно битово обслужване

Чл. 53. Учебното заведение да е осигурено с:

- умивални, тоалетни;
- съблекални и стаи за почивка;
- необходимото количество питейна вода.

Чл. 54. Експлоатацията им да е съобразно хигиенните изисквания на нормативните актове.

## Раздел III.
## Противопожарна охрана

1. Противопожарни изисквания към помещенията:

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
7000 ул.”В.Търново”19;п.к. 198 ☎ ДИРЕКТОР 082 834 485
e-mail: info-1806102@edu.mon.bg ☎ СЧЕТОВОДИТЕЛ: 0876 600225

Чл. 55. Цялостната учебна и производствена дейност в ОУ „Любен Каравелов” се организира в съответствие с изискванията на чл. 5 от Наредба № 8121з-647 от 01. октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите и поднормативните актове за пожарна безопасност.
а/ В ОУ „Любен Каравелов” да се осигури необходимото количество вода за противопожарни нужди.
б/ Към всички сгради, помещения, съоръжения, водоизточници да се осигури свободен достъп. Пътищата, входовете, проходите да са изправни, свободни от материали, а през зимата – почистени от сняг.

Чл. 56. В сградите на училището с указателни знаци да се посочат аварийните изходи.

Чл. 57. Учителите, помощният персонал и служителите в края на работното време са длъжни да проверят и оставят в пожаробезопасно състояние работното си място, апаратите, машините.

Чл. 58. Учебните работилници да се поддържат подредени и почистват ежедневно от горими отпадъци. Всички горими отпадъци да се изнасят своевременно.

Чл. 59. Да се прави ежедневна проверка за изправността на електрическите инсталации и съоръжения. Да не се допускат искри, къси съединения и претоварване на електрическите консуматори. Нередностите да се отстраняват своевременно.

Чл. 60. Да се разработи План за действие при възникване на пожар и природно бедствие и План за евакуация на училището.

Чл. 61. На всеки етаж на видно място да се постави План /схема/ за евакуация на персонала, който да се разгласи сред учениците в часа на класа.

**II. Пакет заповеди по ППО**

III.Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия.

Чл. 62. Помещенията, в които се провеждат масови мероприятия трябва да бъдат от първа или втора степен на пожароустойчивост. Да имат най-малко два изхода за навън и да са спазени всички други изисквания за евакуация на хора.

Чл.63. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени необходимите средства за пожарогасене.

Чл. 64. През време на масово мероприятие с ученици трябва да присъства дежурен представител от ръководството на ОУ „Любен Каравелов”, който да следи и отговаря за спазването на всички правила по противопожарна охрана.

Чл. 65. При провеждане на масово мероприятие е забранено:
а/ осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да предизвикат пожар;
б/ да се гаси напълно осветлението в помещението;
в/ разполагане на мебели и предмети, възпрепятстващи бързото и лесно напускане на помещението;

Чл. 66. Украсяването на новогодишната елха или други подобни с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен ел.техник при спазване правилата за пожаробезопасност.

## При пожар - тел.: 112

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
7000 ул.”В.Търново”19;п.к. 198 ☎ ДИРЕКТОР 082 834 485
e-mail: info-1806102@edu.mon.bg ☎ СЧЕТОВОДИТЕЛ: 0876 600225

## Раздел IV. Работно облекло и лични предпазни средства

Чл. 67. При изпълнение на работа по време работния ден общият работник, чистачите и другите длъжностни лица от непедагогическия персонал да ползват регламентираните според наредбите ЛПС, съобразено с изискванията за безопасна работа.

Чл. 68. В съответствие с Наредба за безплатното работно и униформено облекло /ДВ,бр.8 от1987г.,изм. Бр.38 от1990 г./право на безплатно работно облекло имат следните видове длъжности – списък на длъжностите/.

## Раздел V. Правила и изисквания за безопасна работа с инструменти и съоръжения в учебните кабинети и работилници

1. Общи положения

Чл. 69. Учебните кабинети, лаборатории, работилници, физкултурни салони и др. подобни трябва:

а/ да бъдат устроени в помещения с благоприятни условия за работа, осигуряващи минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност на ученика, намаляващи умората, а оттам и възможността за трудови злополуки;

б/ да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и т.н.;

в/ да бъдат напълно механично, електро- и пожарообезопасени;

г/ да бъдат снабдени с инструкции за работа. /Приложение - включва всяка инструкция поотделно на нов лист и заповед за утвърждаването на целия пакет/.

1. Кабинет и лаборатория по химия и опазване на околната среда и физика и астрономия..
2. Физкултурен салон и площадка по ФВС.
3. Кабинети и работилници по Технологии и предприемачество.
4. Изисквания и правила при работа с инструменти.
5. Изисквания и правила при работа с някои дървообработващи и металообработващи машини – струг, фреза, бормашина, шмиргел, банциг, циркуляр с ръчно подаване, двустранно брязващ циркуляр, абрихт, щрайхмус, фреза, хоризонтална бормашина, лентов шлайф, електрически инструменти, други.
6. Инструкция за безопасна работа с отоплителни уреди с електричество.
7. Правила за безопасна работа в училищната мрежа и в Интернет
8. Компютърен кабинет
9. Инструкция за безопасна работа при електрозаваряване
10. Изисквания по БТ по строително-монтажни работи
11. Други /в зависимост от спецификата н на ОУ „Любен Каравелов“.

## Раздел VI: Организирано придвижване на деца, ученици, и друг персонал като пешеходци, велосипедисти или пътници в транспортни средства

Чл. 70. При организирано придвижване на деца, ученици и друг персонал като пешеходци, велосипедисти или пътници в транспортни средства се спазват изискванията на Закон за движение по пътищата и Правилника за прилагането му.

Чл. 71. Пешеходците, участващи в движението по пътищата са длъжни да спазват установените правила, а именно:

- пешеходците се движат по дясната страна на тротоарите, а ако няма такива – по банкета;
- движение по платното е разрешено само, ако движението по тротоара е невъзможна /разкопан, зает с материали/;
- допуска се движение по платното още в случай на организирано шествие, колона, процесия /не повече от 4 лица в редица, движещи се в крайната част на дясното платно, като първият и последният в лявата страна носят червен флаг, фенер/;
- преминаване на пътя става на пешеходна пътека;
- при намалена видимост движение на колони по пътя е забранено;
- забранено е на пешеходците да излизат на пътното платно пред или зад стоящи, спиращи, потеглящи транспортни средства;

Чл. 72. Ученици могат да бъдат превозвани с обществени превозни средства, предназначени специално за пътници, с лични превозни средства и превозни средства, пригодени за тази цел.

Чл. 73. Забранено е превозването на деца с товарни автомобили, освен в случаи на бедствия, когато се придружават от двама ръководители;

Чл. 74. Качването и слизането от транспортно средство става през вратите, когато последното е спряло.

Чл. 75. По време на пътуване на учениците е забранено да стоят на стъпалата, да отварят вратите, да се навеждат през прозорците, да пречат на видимостта на шофьора.

Чл. 76. Когато деца се превозват групово в автобуси, на предната и задната част на автобуса се поставя надпис.

Чл. 77. Организиране на отдих и туризъм на ученици.

(1) За всеки организиран отдих и туризъм по Наредба за детските и ученически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в предучилищното и училищно образование – ПМС№365 от 21.12.2016 г.. директорът на ОУ “Любен Каравелов”: Сключва договор с туроператор и

1. издава заповед, която задължително съдържа:

а) начална и крайна дата на организирания отдих и туризъм; б) начален, краен пункт и маршрут на пътуването;

в) ръководния и педагогическия персонал, отговорни за провеждането на формата, и техните задължения;

2. командирова служителите на училището, определени като ръководители при провеждането на съответата формата;
3. организира и контролира:

а) информирането на родителите, настойниците или попечителите на децата или учениците за провеждане на формата;

б) предоставянето на писмено съгласие на родителите, настойниците или попечителите за участие на детето или ученика в съответната форма;

4. организира и контролира провеждането на инструктаж на децата или учениците и на техните родители, настойници или попечители за безопасност и културно поведение; проведеният инструктаж се удостоверява с подписите на участниците в съответната форма на организиран отдих и на техните родители, настойници или попечители;
5. контролира предоставянето за всеки ученик на документ, издаден от личния (семейния) лекар на ученика;
6. заверява с подпис и печат списък на учениците с данни за трите имена, дата и година на раждане, група или клас;

7. изисква от лицата, предоставящи туристическата услуга, да удостоверят правото си да извършват съответния вид туристическа дейност - когато отдихът се организира по договор;
8. изисква данни за лиценза на превозвача, когато превозът на учениците се организира с автобус;
9. контролира застраховането на участниците във формите.

(2). Когато формите на организиран отдих се провеждат през учебно време, директорът организира, осигурява и контролира преструктурирането на учебното съдържание.

Чл. 78. Преди всяко провеждане на формите на организиран отдих и туризъм директорът на училище уведомява Регионалното управление по образование - Русе и представя в писмена форма предварителна информация за:

1. формата на организирания отдих и туризъм;
2. общите условия на организирания отдих и туризъм, която задължително включва:

а) начална и крайна дата на организирания отдих и туризъм; б) начален, краен пункт и маршрут на пътуването;

в) брой на нощувките, местоположението и вида на обектите за нощувка - когато пътуването включва нощувка;

г) транспортните средства, които ще бъдат използвани, данни за превозвача, а когато превозът на децата и учениците се организира с автобус - и данни за лиценза на превозвача;

д) организацията на хранене на децата и учениците;

3. специфичните условия на организирания отдих и туризъм, в зависимост от формата;
4. лицето, което ще предоставя туристическата услуга, включително и за правото му да осъществява такава дейност - когато отдихът се организира по договор;
5. информация за преструктуриране на учебното съдържание - когато формата на организиран отдих и туризъм се провежда в учебно време.

Чл. 79. Към уведомлението по чл. 131 се прилагат:

а) писмена информация за условията на организирания отдих и туризъм, предоставена от лицата, предлагащи туристическата услуга - когато отдихът и туризмът се организират по договор;

б) заповедта по чл.82, ал. 1, т. 1; в) списъкът на учениците;

г) писменото съгласие на родителите, настойниците или попечителите на децата или учениците за провеждане на формата;

д) доказателства за проведен инструктаж;

е) документи, удостоверяващи правото на лицата, предоставящи туристическата услуга, да извършват съответния вид туристическа дейност - когато отдихът се организира по договор;

ж) лицензът на превозвача - когато превозът на децата или учениците се организира с автобус.

з). При необходимост началникът на РУО може да изиска от директора на училището допълнителна информация за организирания отдих и туризъм.

Чл. 80. Формите на организиран отдих и туризъм се провеждат, ако в 7-дневен срок от постъпване на документите или на допълнителната информация не е постъпило отрицателно мотивирано писмено становище от началника на РУО.

## Раздел VIII: Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие

Чл. 81. Педагогическият съвет утвърждава състава и директорът на ОУ “Любен Каравелов“ ” назначава със заповед Комисия за организиране и провеждане на аварийно-спасителни работи.

Чл. 82. Комисията разработва и директорът утвърждава План за предотвратяване и ликвидиране на бедствия не по-късно от началото на учебната година.

Чл. 83. Всички длъжностни лица и ученици се запознават с Плана за предотвратяване и ликвидиране на бедствия срещу подпис.

## ГЛАВА III
## ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл. 84. Не по-късно от началото на учебната година директорът издава заповеди, определящи видовете инструктажи, лицата, които ги извършват, периодичността на инструктажите съгласно Наредба № 3 на МТСГ и МЗ /ДВ, бр.44 от 1996 г./ Приложения № 19 - включва пакет заповеди съгласно чл. 4 от Наредба № 3/96 год. на МТСГ и МЗ за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и ППО/.

Чл. 85. На учениците, учителите и служителите на ОУ “ Любен Каравелов ” се провеждат следните видове инструктажи и обучения по БХТ и ППО

1. Начален инструктаж.
2. Периодичен инструктаж.
3. На работното място-само за определени специалности.
4. Извънреден - при възникнали трудови злополуки или настъпили ПТП

Чл. 86. Проведените инструктажи се документират в Книги за инструктаж /приложение 1, 2, 3 от Наредба № 3 от 14 май 1996 г. за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана/.

Чл. 87. Директорът утвърждава със заповед програми за начален инструктаж и инструктажи на работното място в работилниците и кабинетите.

## ГЛАВА IV
## ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Чл. 88. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /ДВ, бр. 6/2000 год., изм. и доп. бр. 19/2002 год./

Чл. 89. В началото на учебната година директорът на ОУ “ Любен Каравелов ” определя със заповед лицето, което ще поддържа Регистър на трудовите злополуки и ще съхранява декларациите съгласно чл.14, ал.2 от Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /ДВ, бр.6 от 2000 г./. /Приложение №№ 22 и 23 – включва заповед № и декларация за трудова злополука/.

Чл. 90. Регистърът на трудовите злополуки съдържа данни за:

1. номерът и датата на трудовата злополука;
2. входящия номер на декларацията в териториалното поделение на НОИ;
3. трите имена и ЕГН на пострадалия;

4. номерът и датата на разпореждането на териториалното поделение на НОИ за приемане или за неприемане на злополуката като трудова;
5. последиците от злополуката;
6. броят на дните /календарни и работни/ от злополуката.

Чл. 91. Когато обстоятелствата, при които е станала злополуката, дават основания да се предполага, че тя е трудова, директорът или упълномощеното от него длъжностно лице са длъжни в срок от три работни дни от узнаването за нейното настъпване да подадат в териториалното поделение на НОИ по регистрация на осигурителя декларация по образец, обнародвана в ДВ, бр. 10/2002 год. Декларацията се вписва в Регистъра на трудовите злополуки.

## ГЛАВА V
## ОКАЗВАНЕ ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПРИ РАБОТА

Чл. 92. В аптечките в работилниците и лабораториите трябва да има заредени превързочни материали: обезболяващи- аналгин и др., марля, памук, бинтове, лейкопласт, триъгълна кърпа, йодасепт, кислородна вода, риванол- разтвор и др. /глава XIII от Правилника за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа – ДВ, бр. 89 от 1994 г./

Чл. 93. Учителите, помощният персонал и учениците трябва да бъдат обучени да оказват първична долекарска помощ при различни видове травми/ обработка на рани, превръзки при попадане на голямо чуждо тяло в раната, кръвоспиране, долекарска помощ при увреждане на стави и кости- навяхване, изкълчване и фрактури/.

Чл. 94. Обработка на рани.

1. Почистването на раната от грубо замърсяване се извършва, като се отстраняват малки чужди тела на повърхностния слой на раната с тампон и се промива с кислородна вода. Обработката е от краищата на раната навън с памук, напоен със спирт или йодна тинктура. Върху раната се поставя стерилна превръзка, като се използва стерилна марля, чисти кърпи и други и се внимава да не се замърси допълнително. При повърхностни рани може да се използва цитопласт.
2. Ако направената превръзка е напоена с кръв, да не се снема, а да се направи друга върху нея.
3. Ако в раната е попаднало голямо чуждо тяло, кръвотечението се спира, като се притиснат краищата на раната около чуждото тяло. Върху раната и чуждото тяло се поставя марлена превръзка. С бинта не се минава върху чуждото тяло. При попадане на чужди тела в окото се прави суха превръзка с марля или чиста кърпа, или само пострадалия се отвежда при лекар.

Бинтът се навива от ляво на дясно, като намотките са равномерни. Започва се от по-тънката част на крайника към по –дебелата.

4. Да не се пипа раната с ръце, защото върху тях има много микроби, способни да предизвикат инфекция!
5. Да не се промива раната с вода или други течности, за да не попадат замърсяващите материи, намиращи се около нея, вътре в самата рана!
6. Да не се поставя памук върху раната!

7. Пострадалият се транспортира с придружител и се вземат мерки да не настъпят усложнения.

Чл. 95. Кръвотечения и кръвоспиране.

1. Според наранения кръвоносен съд кръвотеченията са :

- Артериални- изтичането на кръвта е на тласъци в съответствие с ударите на сърцето. Има ярко червен цвят / наситена е с кислород/. Тези кръвотечения са най-опасни;
- Венозно –кръвта има тъмно червен цвят и изтича равномерно;
- Капилярни- кръвта изтича на капки.

2. Кръвоспиране – при външно кръвотечение може да се извършва ръчно притискане на кървящия кръвоносен съд на мястото на нараняването или чрез кръвоспираща превръзка над раната; пристягане с гумен маркуч, бинт, турникет или друго подръчно средство; чрез максимално свиване на крайника.

Пристяга се докато пулсът на артериите под мястото на притискане изчезне. На това място се поставя бележка с ден и час на превръзката, като времетраенето и е до 2 часа. На всеки 1 до 2 часа се отпуска малко превръзката, за да се ороси крайникът, след това се затяга отново.

3. Кръвоспиране при кръвотечение от носа – при удар пряко върху носа може да се получи кръвотечение. Кръвоспирането се извършва със студен компрес или тампон от марля или памук, напоен с кислородна вода в кървящата ноздра.

Чл. 96. Травми.

1. Наранявания в коремната област –пострадалият трябва да лежи със свити към корема крака. Върху корема се поставя бутилка със студена вода, или ако има лед. При съмнения за инфаркт пострадалият се поставя в седнало положение. При тези наранявания бързо да се вика бърза помощ.
2. Навяхвания – Първичната долекарска помощ е повдигане на пострадалия крайник, поставяне на студен компрес или лед, налягане на стегната бинтова превръзка, създаване на пълен покой на крайника и даване на обезболяващи лекарства.
3. Изкълчвания –Признаците са: силна болка около ставата, невъзможност да се движи ставата, видима деформация в ставата, подуване или посиняване около ставата и принудително положение на крайника. Първичната долекарска помощ е стегната превръзка, ограничаване на движението и лед, създаване на пълен покой, даване на болкоуспокояващи.
4. Фрактура на костите - Признаците са : болка, оток, кръвоизлив, деформация на крайника, неспособност за нормално движение, патологична подвижност и затруднено дишане. Първичната долекарска помощ е кръвоспиране, даване на обезболяващи средства, обездвижване на крайника, като се спазва изискването да бъдат обхванати две съседни стави. Изключение се прави само за счупено бедро, като при него се обхващат три стави – колянна, тазобедрена и глезенна. Обездвижването / имобилизацията / е специфично за всяка част от човешкото тяло закрепване на шината може да стане с бинт, триъгълна кърпа или колани.
5. При обездвижване на гръбначния стълб, пострадалия не се поставя по корем.
6. Върху превръзката на раната и върху кръвоспиращата превръзка не се поставя фиксираща превръзка за и мобилизация.

Чл. 97. Реанимация на дишането и кръвообращението

1. Тази помощ се налага при травматичен шок, поражения от електрически ток и други травми. Извършва се в следната последователност: освобождаване на горните дихателни пътища от чужди тела и материали и поддържане на тяхната проходимост. Ако дихателните

пътища са запушени от обръщането на езика, то е необходимо той да се изтегли напред и да се фиксира в това положение. Фиксирането се извършва при максимално наклоняване на главата назад и едновременно притискане на горната челюст към долната, а дрехите се разхлабват. Дишането се подпомага като се използват някои от начините за изкуствено дишане. При изкуствено дишане уста в уста оказващият помощ поема дълбоко въздух и през марля енергично го издишва в устата на пострадалия, като му запушва носа. Пострадалият извършва пасивно издишване със своя гръден кош.

2. Ако е нарушена сърдечната дейност / пулсът се усеща слабо/, наред с изкуственото дишане се прави непряк масаж на сърцето, като се редуват 10 притискания на гръдния кош и 3/ три / вдишвания и издишвания.

Чл. 98. Отравяния и изгаряния

1. Отравяния от токсични газове. Въглеродният диоксит е силно токсичен газ без цвят и мирис. Отравянето се характеризира с главоболие, световъртеж, тежест и сърцебиене. Първичната долекарска помощ започва с извеждане от помещението на чист въздух. Ако е необходимо се прави изкуствено дишане или разтривки на тялото, затопляне на краката или кратковременно вдишване на спиртни пари.
2. Изгаряния - получават се под действието на топлина / гореща течност, огън, нажежени локални предмети/, киселини и основи, радиоактивно облъчване, получени по време на учебна практика и учебна лаборатория.

Три са степените на изгаряния:
-първа степен – зачервяване на кожата;
-втора степен – мехури с бледожълтеникава течност, болезнени, лесно се пукат и загнояват;
-трета степен- некроза на кожата, засегнато подкожие, получава се дълбока рана.
Първична долекарска помощ при първа степен се прави с превръзка с 5 %-ен разтвор на натриев бикарбонат или суха стерилна превръзка.

Внимание! Мехурите не се пукат, дрехите се режат, а не се събличат.

При особено тежки изгаряния, долекарската помощ е суха стерилна превръзка, даване на обезболяващи и изнасяне от мястото на поражение. На пострадалия се дават подсладени течности / топъл чай, тонизиращи напитки или солени разтвори/.
3. Първична долекарска помощ при изгаряния от киселини и основи. Изгореното място се промива със силна струя вода. При поражение от киселини се неутрализира със слаб разтвор на сода бикарбонат, а при основи се неутрализира със слаб оцетен разтвор. След неутрализация се поставя суха стерилна превръзка.
4. Токсикоинфекция – усложнения при тежки изгарания, придружени с повишена температура, нервни разтройства, които довеждат до тежки психози и допълнителни усложнения.

Първична долекарска помощ при токсикоинфекция- дават се обезболяващи и се прави суха стерилна превръзка.

Чл. 99. Долекарска помощ при поражения от електрически ток

Първична помощ при електрически травми - операции по оказване на първична долекарска помощ се извършват в следната последователност:
- освобождаване на пострадалия по най-бързия начин от напрежението - като до 1000 V, със сухи, непроводими предмети, а над 1000 V да се използват боти, ръкавици, щанги за съответното напрежение;

- осигуряване на падането, ако пострадалия се намира на височина;
- да се предвидят допълнителни източници на светлина, които де работят при изключване на общото захранване;
- разкопчаване на дрехите, осигуряване на достъп на чист въздух, към носа да се поднася памук напоен с амоняк, лицето се намокря с вода, прави се проверка за дишане и пулс на пострадалия.
- ако пострадалия е в безсъзнание и дишането и пулса са много слаби, се правят следните действия;
- освобождаване от дрехите;
- разтваряне на устата;
- почистване на устната кухина;
- осигуряване на проходимост на дихателните пътища;
- изкуствено дишане;

- индиректен масаж на сърцето;
- поставят се студени компреси на очите.
- при изгаряния от електрически ток се действа както при други случаи.
- електроофталмия / възпаление на ретината и роговицата и осветяване /. Получава се при работа с електрожен, когато не се използват лични предпазни средства. Поставят се студени и компреси, дават се аналгетици и се изпраща при офталмолог.

**ТЕЛЕФОНИ: 112**
**СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ – 112**

## ГЛАВА VI
## НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ СЪГЛАСНО КОДЕКСА НА ТРУДА ПРИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл.100 (1).Който наруши правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 10 до 127 евро.
(2) Работодател, който не изпълни задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер на 766 до 2556 евро, а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание – с глоба в размер от 127 до 511 евро.
(3) За повторно нарушение наказанието е:
1. по ал.1 – глоба от 20,45 до 255,64 евро.
2. по ал.2 – имуществена санкция или глоба от 1533,87 до 5112,91 лв., съответно глоба от 2455,64 до 1022,58 евро.

Чл. 101. Работодател, който наруши разпоредбите на трудовото законодателство извън правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 766,93 до 2556,45 евро., а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание – с глоба в размер от 127 до 511 евро.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 наказанието е имуществена санкция или глоба в размер от 1533,87 до 5112,91 лв., съответно глоба в размер от 255,45 до 1022,58 евро.

## ГЛАВА VII
## ДОКУМЕНТАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

1. Ревизионна книга за препоръки и предписания на контролните органи, заверена от Д „ОИТ” – Русе.
2. Регистър за трудови злополуки и декларации по образец.
3. Папка с протоколи от заседания на КУТ или ГУТ.
4. Санитарен журнал- при медицинското лице
5. Удостоверения за първоначално и ежегодно обучение на представителите на КУТ или ГУТ /копия – в личните дела/.
6. Книги за инструктаж.

## ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Отговорност за изпълнение на правилника носят ръководството на учебното заведение и съответните длъжностни лица.
§2. Правилникът се утвърждава от директора на училището.
§3. Забранява се изпълнението на заповеди и нареждания, противоречащи на този правилник.
§4. При сключване на договори с други организации за провеждане на производствена практика или друг вид дейност, следва да се предвиждат мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд.
§5. Забранено е:
Да се сключват трудови договори с лица, които:
- нямат необходимата квалификация;
- не са навършили 18 години и нямат разрешение на Районната инспекция по труда;
- нямат предварителен медицински преглед. Да се допускат на работа лица, които:
- не са сключили трудов договор;
- не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;
- са употребили преди или употребяват алкохол и други упойващи вещества през работно време.

§6. На работните места на лицата с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност за учениците, машините и съоръженията, кабинетите и работилниците да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.
§7. На работните и учебни места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез технически средства за колективна защита или други методи, да се поставят знаци и сигнали съгласно Наредба № 4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана /ДВ, бр.77от1995г./.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
7000 ул.”В.Търново”19;п.к. 198 ☎ ДИРЕКТОР 082 834 485
e-mail: info-1806102@edu.mon.bg ☎ СЧЕТОВОДИТЕЛ: 0876 600225

§1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд е разработен и утвърден на основание чл. 277, ал. 1 от КТ. Издава се в изпълнение на чл.5, ал.1 от Инструкция на МОНТ от 5 юли 1996 г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.
§2. Настоящият Правилник се излага на общодостъпно място в училището и се представя при поискване в РУО – гр. Русе при за съответната учебна година.
§3. С настоящия Правилник по определен график се запознават педагогическият, непедагогическият персонал, учениците и родителите.
§4. Длъжностното лице за координиране и контрол на дейностите, регламентирани в настоящия Правилник е Гергана Григорова директор на ОУ „Любен Каравелов“ – Русе на основание чл. 5 от „Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите” издадена от Министерството на вътрешните работи и Министерството на инвестиционното проектиране, Обн. ДВ, бр.89 от 28 Октомври 2014 г., попр. ДВ, бр. 105 от 2014 г. директор на училището / приложена към правилника/.
§5. Указания за прилагане на този правилник се дават от директора и от длъжностното лице по §4.
§6. Цялостен контрол по спазването на Правилника се осъществява от директора на училището.
§7. До приемането на държавно образователно изискване за безопасни и здравословни условия на труд, осигуряването им се осъществява по Закон за здравословни и безопасни условия на труд, всички общоприети и действащи нормативни документи, отнасящи се до здравословните и безопасни условия на труд в Република България и настоящият правилник.
§8. Настоящият правилник влиза в сила от 15 септември 2026 година.
§9. Правилникът се актуализира: преди въвеждане на нови машини, съоръжения и технологии, материали; при разкриване на нови работни места и дейности; при изменение на правилата, нормативите и изискванията; при издаване на нови административни актове /заповеди/, валидни за нови учебни години.

# ИНСТРУКЦИЯ
## за безопасна работа в кабинет по химия

1. За обучение в кабинета по химия се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ и ПО по утвърдена програма.
2. Преди започване на занятието в кабинета, учителят да инструктира учениците, а те от своя страна да изслушат внимателно инструктажа.
3. Не се допуска по време на занятието учениците да работят самостоятелно, без наблюдение от учителя.
4. Химическите лаборатории да се обзаведат с аптечки с необходимите медикаменти и антидоти за оказване на помощ при необходимост.
5. На учениците се забранява:

-да опитват на вкус веществата;
-да използват неизмити съдове;
-да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце;
-да насочват отворите на епруветките към хора или към собствените си лица;
-да изнасят извън кабинетите химически вещества;
-да внасят храна и да се хранят в хим. лаборатория.

6. Подът и плотовете на местата, където се провеждат опитите да бъдат покрити с линолеум.
7. На всяка работна маса да има една киселинноустойчива мивка.
8. При нагряването с какъвто и да е вид нагревател под него да се поставя подложка от азбест.
9. Забранено е наливането на вода в съд с концентрирана сярна киселина и с натрий.
10. Всички отровни вещества се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват.
11. Всички стъкла и банки да са описани и да имат четливо написани етикети за съдържанието в тях, както и указания за работа с тях.
12. Преливането на киселини, основи и други разяждащи течности да става само с помощта на подходящи сифони и никога чрез засмукване с уста.
13. Да се излива киселината във вода, а не обратно, поради опасност от експлозия.
14. Недопустимо е нагряването на леснозапалими течности в лабораториите чрез пряк огън. При работа с такива течности не бива да се пуши, не бива да се пали кибрит или запалка.
15. При разливане на етер, бензин и други леснозапалими течности в лабораторията да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри.
16. След приключване на работата да се изключат всички нагревателни уреди.
17. Всички ученици трябва да бъдат запознати с начините за работа с пожарогасителни средства.
18. Когато се определя видът на дадено вещество по миризмата, необходимо е да бъдат спазени следните условия:

-въздухът от лабораторната среда да се поема само през носа, да не се вдишва дълбоко, за да не се поема голямо количество от отровния газ;
-въздухът да се поема само един път, тъй като от по-нататъшни поемания обонянието се притъпява;

19. Да се ползват само закрити електрически котлони.

# ИНСТРУКЦИЯ
## за безопасна работа в кабинет по физика

1. За обучение в кабинета по физика се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ и ПО по утвърдена програма.
2. За всеки ученик да има самостоятелно работно място, снабдено с електрическо табло, местно осветление и стол с регулираща се височина.

3. Всички ползващи се от учениците за опитна работа електроуреди, електрически съоръжения, инсталации, шнурове, контакти, щепсели, електрически лампи и др. трябва да бъдат сигурно обезопасени против директен и индиректен допир с електрическия ток.
4. Включването и изключването на напрежението за работните ел. табла да става само от учителя, при съблюдаване на мерките за сигурност.
5. Преди започване на занятието в кабинета, учителят да инструктира учениците, а те от своя страна да изслушат внимателно инструктажа.
6. Не се допуска учениците да работят самостоятелно без наблюдение от учителя.
7. Оставане на учениците през време на почивката в кабинета без присъствие на учителя не се допуска.
8. При възникване на някакви неясноти след започване на опита, те спират работа и поискват съвет от учителя.
9. На учениците се забранява да извършват поправки на електрическите уреди, електрическите инсталации, съоръженията и др. в кабинета.

# ИНСТРУКЦИЯ
## за безопасно провеждане на занятията по физическо възпитание

1. Физкултурен салон
1.1. За занятията по физическо възпитание се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ.
1.2. Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

1.3. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
1.4. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи, възли, точки и др.).
1.5. Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намаляват удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.
1.6. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражнения, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др. и крият опасност.
1.7. Учителят трябва да оказва помощ при изпълнението на упражнения, съдържащи трудни елементи и да осигури пазене в случай на несполучливи опити.
1.8. Необходимо е учителят по физическо възпитание да следи физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не се изисква изпълнение на трудните елементи.
2. Физкултурна площадка
2.1. Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка.
2.2. Баскетболните табла, волейболните колони и др. трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани сигурно.
2.3. Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.
2.4. При хвърляния на уреди строго да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или в периметъра, в който би попаднал евентуално хвърленият уред.
2.5. Местата за занимания по физическо възпитание трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, настилка, разположение на уредите и др.
2.6. Не се допускат ученици да играят самостоятелно, без наблюдение от учител.

# ИНСТРУКЦИЯ
## за безопасна работа на уреди с електричество

1. Отоплителните уреди захранвани с електричество да бъдат стандартни и напълно изправни.

2. Да се поддържат и използват правилно, като се спазват противопожарните правила.
3. Когато печките горят, винаги да бъдат под наблюдение.
4. Под печките, поставени върху горима подова настилка, задължително да се поставят негорими подложки.
5. Отоплителните уреди с уреди захранвани с електричество твърдо и течно гориво трябва да стоят на разстояние от горими и трудногорими конструкции, материали, мебели и др. предмети най-малко на 0, 80 м, а димоотводните тръби, които не се зачервяват от нагряването – най-малко на 0, 50 м.
6. Електрическите инсталации, в които се включват електрически печки, трябва да са изправни и да не претоварват.
7. Не се допуска подсилването на електрическите предпазители (бушони).

# ИНСТРУКЦИЯ
## за безопасна работа в компютърен кабинет

I. Изисквания към помещенията
1. В помещенията, ползвани за обучение и извънучебни дейности на учениците с персонални компютри, трябва да има не по-малко от 5 кв. м на работно място.
2. В помещения с размерите на традиционна класна стая (50 кв. м) се разполагат до 9 работни места.

3. В големи помещения не се допускат повече от 15 работни места, независимо, че големината на площта позволява това.
4. Помещенията трябва да имат северно, североизточно или източно изложение, да са с едностранно остъкляване и да са оборудвани със слънцезащитни средства - за предпочитане щори с вертикални ламели, светли завеси или слънцезащитни стъкла.
5. Стените да са оцветени в пастелни тонове.
6. Подът да бъде с 3 см антистатично покритие (паркет, керамика, дървено дюшеме или цимент).

II. Изисквания към обзавеждането

1. Кабинетите за обучение и извънучебна дейност с персонални компютри се обзавеждат с лека работна мебел с матова повърхност.
2. Работната маса трябва да бъде с размери: минимална дължина 1,20 м, ширина - 0,80 м, и дебелина на плота - не по-голяма от 3 см. Височината да бъде съобразена задължително с изискването за заемане на правилна работна поза.
3. Столът да бъде стабилен, на колелца, с регулируема височина на седалката 0,30 - 0,55 м и наклон назад 3° - 5°. Облегалката да бъде с регулируема височина до 0,25 м спрямо седалката, наклон 80° - 100° и да осигурява опора на гръбначния стълб в областта на кръста.
4. Разстоянието между височината на работната маса и седалката на стола да бъде 0,26 - 0,30 м и разположението им да осигурява възможност за заемане на правилна работна поза с почти хоризонтално положение на предмишниците и ъгъл в колянната става 90°.
5. Кабинетите, които се ползват от различни възрастови групи, се оборудват задължително с подложки за краката с ширина 0,40 м, дълбочина 0,35 м, наклон 0 - 20° и с регулируема височина от 0 до 0,15 м.

III. Изисквания към факторите на работната среда

В кабинетите се осигурява микроклимат със следните параметри:
1. Температурата на въздуха да бъде 18°C - 26°C (оптимално 21°C - 23°C).
2. Естественото осветление да е със светлинен коефициент не по-голям от 1:4 (25 % КЕО).
3. Изкуственото осветление да бъде луминисцентно.
4. При по-малки помещения се допускат и лампи с нажежаема жичка.

IV. Максимална продължителност на работа на ученици с персонални компютри.

| | **В деня** | | **В седмицата** | |
|---|---|---|---|---|
| Клас | Работа в минути не-повече от | Максимален брой занятия | Максимален брой занятия | Работа в минути не-повече от |

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” - РУСЕ
7000 ул.”В.Търново”19;п.к. 198 ☎ ДИРЕКТОР 082 834 485
e-mail: info-1806102@edu.mon.bg ☎ СЧЕТОВОДИТЕЛ: 0876 600225

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| I | 20 | 1 | 2 | 40 |
| II-III | 20 | 2 | 4 | 80 |
| IV-V | 30 | 2 | 4 | 120 |
| VI-VII | 40 | 2 | 5 | 200 |